

ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเสริมสร้าง พัฒนาการเด็กของผู้ปกครองนักเรียนอนุบาลที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดป่ายาง) จังหวัดเชียงราย

อดิگانต์ ทรายทอง¹ จิระสุข สุขสวัสดิ์² วัลภา สบายยิ่ง³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลของพฤติกรรมการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กของกลุ่มทดลองในระยะก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเสริมสร้างพัฒนาการเด็ก และ 2) เปรียบเทียบผลของพฤติกรรมการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กของกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กและกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดสารสนเทศเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กในระยะหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 65 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 33 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 32 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า 1) ในระยะก่อนและระยะหลังการทดลองของกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเสริมสร้างพัฒนาการเด็ก มีพฤติกรรมการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ระยะหลังการทดลอง ในกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กมีพฤติกรรมการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กแตกต่างกับกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดสารสนเทศเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการ; พฤติกรรมการเสริมสร้างพัฒนาการเด็ก; พัฒนาการสงสัยล่าช้า; ผู้ปกครอง; ปฐมวัย

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

¹ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
9/9 หมู่ 9 ต.บางพูด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120, ประเทศไทย
อีเมล: puka9905@hotmail.com

^{2,3} คณะศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

The Effects of Using an Integrated Guidance Activities Package to Enhance Child Development Enhancing Behaviors of Parents Whose Children Are Suspected to Have Delayed Development at Tessaban 2 (Wat Payang) School in Chiang Rai Province.

Atikarn Saithong¹ Jirasuk Suksawat² Wunlapa Sabaiying³

Abstract

The purposes of this study were 1) to compare the effect of parent's behaviors enhancing about children developmental in experimental group before and after using an integrated guidance activities package to enhance child development enhancing behaviors and 2) to compare the effect of an enhancing behaviors between experimental group after using an integrated guidance activities package to enhance child development enhancing behaviors and control group after using information activities package of children developmental.

The research sample consisted of 65 parents. They were randomly assigned into an experimental group which is comprised 33 parents and a control group which is comprised 32 parents. The employed statistics for data analysis were the frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research findings were 1) after the experiment in experimental group which is using an integrated guidance activities package to enhance child development enhancing behaviors, the post-experiment of behaviors enhancing about children developmental were significantly higher than their pre-experiment at the .05 level; 2) after using an integrated guidance activities package to enhance child development enhancing behaviors about children developmental scores of the experimental group were significantly higher than the control group which is using the information activities package of children developmental at the .05 level.

Keywords: Guidance activities package & integration, Children Developmental Behaviors Enhancing Promotion, Developed children suspected delayed, Parent, Childhood.

Type of Article: Research Article

¹ Master of Education (Guidance and Psychological Counseling), Sukhothai Thammathirat Open University
9/9 Moo 9 Bang Phut Subdistrict, Pak Kred District, Nonthaburi 11120, Thailand
E-mail: puka9905@hotmail.com

^{2,3} Faculty of Education (Guidance and Psychological Counseling) Sukhothai Thammathirat Open University

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“เด็กในวันนี้ คือผู้ใหญ่ในวันหน้า” คำกล่าวนี้ ใช้เพื่ออธิบายถึงความสำคัญของวัยเด็ก ซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญยิ่งของประเทศชาติและเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้าและมั่นคง (Lohstienkit, 2015, p. 1) ดังนั้น เด็กที่จะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคตจึงต้องมีพัฒนาการที่ดีและเหมาะสมกับช่วงวัยในทุกๆ ด้าน ซึ่งวัยเด็กตอนต้น (Early Childhood) เป็นช่วงวัยที่มีความสำคัญมากสำหรับช่วงชีวิตของมนุษย์ ถือเป็นวัยแห่งรากฐานหรือเป็นรากแก้วของชีวิต เนื่องจากเป็นวัยแห่งการเจริญเติบโตของพัฒนาการในด้านต่างๆ อย่างรวดเร็ว ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาชีวิตไปสู่วัยผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ ซึ่งบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยเสริมสร้างพัฒนาการเด็ก คือ พ่อแม่หรือผู้ปกครอง เนื่องจากมีความใกล้ชิดและใช้เวลาอยู่กับเด็กมากที่สุด ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การขาดความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย การขาดปฏิสัมพันธ์ที่ถูกต้องเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก ดังนั้น การส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจและเสริมสร้างเจตคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย จึงเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญสำหรับผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้มีทิศทางที่เหมาะสม เพราะถือเป็นการสร้างรากฐานในการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคต

จากรายงานผลสำรวจของกรมการปกครองในปี 2559 พบว่า ประเทศไทย มีจำนวนเด็กปฐมวัยช่วงอายุระหว่าง 0-5 ปี จำนวนสูงถึง 4,383,959 คน คิดเป็นร้อยละ 6.6 ของ ประชากรทั้งหมด (Department of children and youth, 2016) สอดคล้องกับรายงานการสัมมนาการพัฒนาและดูแลเด็กปฐมวัยกับการคุ้มครองทางสังคม ปี 2555 พบว่าในรอบ 15 ปีที่ผ่านมา พบว่า เด็กปฐมวัยประมาณร้อยละ 30 หรือ 1 ใน 3 ของเด็กเล็กในประเทศมีพัฒนาการล่าช้า ซึ่งถือว่ามี

จำนวนที่สูงมาก และจากการสำรวจของกรมอนามัย ในปี 2560 พบว่า สถานการณ์พัฒนาการเด็กสงสัยล่าช้าช่วงอายุ 0-5 ปี ในด้านต่างๆ ยังมีสัดส่วนที่สูงมาก โดยเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า 1 คนมีพัฒนาการล่าช้ามากกว่า 1 ด้าน (National institute of child health, 2017, p. 3)

โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดป่ายาง) เป็นโรงเรียนที่ยกฐานะมาจากศูนย์เด็กก่อนเกณฑ์วัดป่ายาง ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย มีภารกิจหลักคือการดูแลและเตรียมความพร้อมให้เด็กปฐมวัย ซึ่งจากรายงานปี 2558 พบว่า นักเรียนในชั้นปฐมวัยมีปัญหาด้านพัฒนาการต่างๆ ของเด็กในโรงเรียนที่ต้องเร่งแก้ไข ได้แก่ เด็กบางส่วนมีน้ำหนัก ส่วนสูงไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ซึ่งสาเหตุเกิดจากการขาดความเข้าใจของผู้ปกครองในตัวเด็ก การขาดความร่วมมือจากผู้ปกครองในการดูแลเด็ก นอกจากนี้ โรงเรียนยังขาดความหลากหลายของกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการของเด็ก ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการที่ดีและสมวัย กิจกรรมที่หลากหลายและเสริมสร้างพัฒนาการของเด็ก ได้แก่ เช่น การเล่นของเล่นตามพัฒนาการ กิจกรรมนันทนาการที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงวัย เป็นต้น

ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็กแก่ผู้ปกครอง คือ กิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความรู้และพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงวัยให้แก่ผู้ปกครองโดยบูรณาการกับทฤษฎีการเรียนรู้ของเพียเจต์ ทฤษฎีวุฒิภาวะของกิลเซล และคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรม ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างการตระหนักรู้และเห็นความสำคัญในบทบาทของตนเองที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการในเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กได้มีการพัฒนาในทุกๆ ด้านอย่างเต็มศักยภาพของตน

งานวิจัยเกี่ยวกับชุดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยโดยส่วนใหญ่มักจะเน้นไปที่การให้ความรู้ทางพัฒนาการเพียงด้านใดด้านหนึ่ง ทำให้ผลที่ได้จากการวิจัยยังไม่สามารถนำไปใช้เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยได้อย่างครอบคลุม โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นไปที่การจัดกิจกรรมแนวแบบบูรณาการทฤษฎีทางด้านพัฒนาการต่างๆ โดยให้ครอบคลุมความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการทั้ง 5 ด้าน เพื่อช่วยให้ผู้ปกครองของเด็กสามารถเข้าใจถึงพัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงวัยได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน ดังนั้น จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการใช้ชุดกิจกรรมแนวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็กของผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นอนุบาลที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า โดยทำการศึกษาที่โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดป่ายาง) ในจังหวัดเชียงราย ผ่านการใช้ชุดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียน เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการและประยุกต์ใช้ในเด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลของพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็กของกลุ่มทดลองในระยะก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมแนวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็ก
2. เพื่อเปรียบเทียบผลของพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็กของกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็กและกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดสารสนเทศเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กในระยะหลังการทดลอง

นิยามศัพท์

1. **พฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็ก** หมายถึง การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเจริญเติบโต การเปลี่ยนแปลงในการแสดงถึงระดับความสามารถในด้านต่างๆ ที่มีอยู่ภายในของนักเรียนระดับปฐมวัยแต่ละคนที่เหมาะสมและเป็นไปตามวัย ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อใหญ่ 2) พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กและสติปัญญา 3) พัฒนาการด้านการช่วยเหลือตนเองและสังคม 4) พัฒนาการด้านการเข้าใจภาษา และ 5) พัฒนาการด้านการใช้ภาษา เพื่อนำไปสู่การมีความรู้ความเข้าใจและมีพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็กที่ถูกต้องของผู้ปกครอง

2. **ชุดกิจกรรมแนวแบบบูรณาการ** หมายถึง ชุดกิจกรรมแนวแบบบูรณาการ ทฤษฎีการเรียนรู้ของเพียเจต์ ทฤษฎีวุฒิภาวะของกิลเซล และคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) โดยเน้นการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับกิจกรรมผ่านสื่อวีดิทัศน์ การฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง และการปฏิบัติจริง

3. **ชุดกิจกรรมแนวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็ก** หมายถึง ชุดกิจกรรมแนวแบบบูรณาการที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเพื่อใช้สำหรับให้ความรู้และส่งเสริมพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงวัยให้แก่ผู้ปกครองโดยบูรณาการกับทฤษฎีการเรียนรู้ของเพียเจต์ ทฤษฎีวุฒิภาวะของกิลเซล และคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) โดยเน้นการให้ความรู้ผ่านสื่อวีดิทัศน์ การฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง และการปฏิบัติจริง ประกอบด้วย 8 กิจกรรม ซึ่งใช้เวลาในการจัดกิจกรรม ครั้งละ 60 นาที โดยทุกกิจกรรมมีขั้นตอน 3 ขั้น ได้แก่ ขั้นนำ ขั้นดำเนินการ และขั้นสรุปผล

4. **ชุดสารสนเทศเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก** หมายถึง ชุดความรู้ในรูปแบบข้อความ รูปภาพ และสื่อวีดิทัศน์เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัยทั้ง 5 ด้าน

ประกอบด้วย 8 กิจกรรม ซึ่งใช้เวลาในการจัดกิจกรรมครั้งละ 60 นาที โดยทุกกิจกรรมมีขั้นตอน 3 ขั้น ได้แก่ ขั้นนำ ขั้นดำเนินการ และขั้นสรุปผล

5. **พัฒนาการเด็กสงสัยล่าช้าของเด็กปฐมวัย** หมายถึง เด็กที่มีพัฒนาการ ความสามารถหรือศักยภาพในด้านต่างๆ ล่าช้ากว่าเกณฑ์ปกติ หรือไม่เป็นไปตามวัย ซึ่งประเมินพัฒนาการโดยใช้แบบวัดจากคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) แล้วไม่ผ่านการประเมินพัฒนาการตามอายุของเด็กด้านใดด้านหนึ่งจากพัฒนาการ 5 ด้าน

6. **ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นอนุบาลที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า** หมายถึง พ่อแม่ ปู่ย่าตายาย ลุงป้า น้าอา ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ปกครองของเด็กระดับชั้นอนุบาล โรงเรียนวัดป่ายาง จังหวัดเชียงรายที่มีอายุระหว่าง 3-5 ปี ที่ไม่ผ่านการประเมินพัฒนาการตามอายุของเด็กด้านใดด้านหนึ่งจากพัฒนาการ 5 ด้านตามแบบวัดจากคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) ที่สมัครใจเข้าร่วมการวิจัย

7. **คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM)** หมายถึง คู่มือเกี่ยวกับการเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ประกอบด้วยแบบสังเกตและบันทึกเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กในด้านต่างๆ ตามช่วงวัย ของกระทรวงสาธารณสุข ฉบับปี 2558 ใช้สำหรับประเมินพัฒนาการเด็ก 5 ด้าน คือ พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อใหญ่ พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็ก และสติปัญญา พัฒนาการด้านการช่วยเหลือตนเองและสังคม พัฒนาการด้านการเข้าใจภาษา พัฒนาการด้านการใช้ภาษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดป่ายาง) อำเภอแม่สาย จังหวัด

เชียงราย จำนวน 138 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดป่ายาง) อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 65 คน ที่สมัครใจเข้าร่วมการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลอง จำนวน 33 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 32 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

1) ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็ก

2) ชุดสารสนเทศเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

พฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็ก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ปกครองได้รับการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ และพฤติกรรมเลี้ยงดูบุตรหลานที่ถูกต้องตามพัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงวัย

2. ผู้ปกครองมีแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องในการแก้ไข และเสริมสร้างพัฒนาการเด็กที่มีภาวะสงสัยล่าช้า ให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้น มีความเหมาะสมตามช่วงวัย และป้องกันการกลับมาที่มีภาวะพัฒนาการล่าช้าซ้ำอีก

3. เพื่อสร้างเครือข่ายของผู้ปกครองในการร่วมกันสอดส่องดูแลในเรื่องที่เกี่ยวกับการเลี้ยงดู การแก้ปัญหาเกี่ยวกับพัฒนาการล่าช้า ตลอดจนการสร้างแบบแผนของพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการของบุตรหลานร่วมกัน เพื่อให้เกิดเป็นพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็กในระยะยาวและยั่งยืน

แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการพัฒนาการของเด็กอนุบาล

เด็กอนุบาล หรือเด็กที่อยู่ในช่วงวัยก่อนเรียน ซึ่งโดยปกติเด็กอนุบาลจะถูกเรียกว่า “เด็กปฐมวัย” เด็กในวัยนี้เป็นช่วงวัยที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วในทุกๆ ด้าน เด็กวัยนี้มีการพัฒนาการเรียนรู้จากสิ่งต่างๆ รอบๆ ตัวโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 การเรียนรู้จากบุคคลใกล้ชิด ไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่หรือคนรอบข้าง ตลอดจนการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งผลให้เกิดพัฒนาการที่เป็นรากฐานของอุปนิสัย บุคลิกภาพ และการเจริญเติบโตทั้งทางร่างกายและจิตใจ ตลอดจนการเจริญเติบโตทางสมอง ความสามารถทางด้านสติปัญญา และความสามารถด้านอื่นๆ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียร์เจต์ ได้อธิบายถึงการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยว่า เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นจากการทำงานของโครงสร้างทางความรู้ หรือโครงสร้างความคิดทางปัญญา (Schema) ซึ่งเป็นวิธีการที่เด็กจะเริ่มค้นพบความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งเด็กจะสามารถเข้าถึงสิ่งเร้าต่างๆ ได้ขึ้นอยู่กับระดับของวุฒิภาวะในตัวเด็ก โครงสร้างในสมองตลอดจนโครงสร้างอื่นๆ จะพัฒนาตามอายุและเป็นไปตามลำดับ จะข้ามขั้นตอนไม่ได้ ลำดับพัฒนาการของเพียร์เจต์ (Piaget, 1977, as cited in Kesselring, 2009, pp. 372-399) เช่นเดียวกับ กีเซล (Gesell, 1880-1961 as cited in Jewpatanakun, 2016, p. 16) ที่อธิบายทฤษฎีเกี่ยวกับการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กกว่าเป็นการเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย เนื้อเยื่อ อวัยวะ และการทำงานของอวัยวะต่างๆ รวมถึงพฤติกรรมแสดงออกที่ปรากฏขึ้นเป็นรูปแบบที่แน่นอนและเกิดขึ้นอย่างเป็นลำดับขั้น ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมเป็นองค์ประกอบที่ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการด้านต่างๆ ซึ่งกีเซลเชื่อว่า วุฒิภาวะถูกกำหนดได้โดยพันธุกรรม และมีมาตั้งแต่เกิดในเด็กแต่ละคน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เด็กแต่ละวัยมีความพร้อมในการที่จะกระทำการต่างๆ ได้

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการเด็กสงสัยล่าช้า

Department of children and youth (2016, p. 38) ได้อธิบายถึง เด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า คือเด็กที่ได้รับตรวจคัดกรองพัฒนาการโดยใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) แล้วผลการตรวจคัดกรอง ไม่ผ่านครบ 5 ด้าน ในการตรวจคัดกรองพัฒนาการครั้งแรกและครั้งที่ 2 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เด็กที่มีพัฒนาการช้า คือ เด็กที่มีพัฒนาการไม่สมวัยเมื่อเทียบกับเด็กปกติ เด็กอาจมีพัฒนาการช้าในบางด้านหรือทุกๆ ด้าน ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การเสริมสร้างพัฒนาการเด็กของผู้ปกครอง

พฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็ก หมายถึง ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมของผู้ปกครองของเด็กอนุบาล เกี่ยวกับการเจริญเติบโตและความสามารถในการกระทำการต่างๆ ตามพัฒนาการของเด็กในแต่ละวัย ซึ่งประกอบด้วยพัฒนาการในด้านต่างๆ 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ (Gross motor: GM) หมายถึง พัฒนาการเกี่ยวกับทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในอิริยาบถต่างๆ การควบคุมกล้ามเนื้อที่สัมพันธ์กับการเคลื่อนไหวทั้งหมดโดยใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ และการทรงตัวของเด็ก เช่น การคลาน การนั่ง การยืน การเดิน การกระโดด หรือการปีนป่าย เป็นต้น
2. ด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและสติปัญญา (Fine Motor: FM) หมายถึง พัฒนาการเกี่ยวกับการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก เช่น การหยิบจับสิ่งต่างๆ ที่สัมพันธ์กับการดวงตาหรือการมองเห็น ซึ่งจะเชื่อมโยงไปถึงพัฒนาการด้านสติปัญญาหรือการพัฒนาทางสมองและระบบประสาทของเด็ก
3. ด้านการช่วยเหลือตนเองและสังคม (Personal and Social: PS) หมายถึง พัฒนาการเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือตนเองได้ในการใช้ชีวิตประจำวัน เช่น การทำความสะอาดร่างกาย การขับถ่าย การแต่งตัว การทานอาหารหรือดื่มน้ำ ตลอดจนสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ มีสัมพันธภาพที่ดีต่อบุคคลอื่น เช่น การเล่นกับเพื่อน

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม การให้ความร่วมมือกับผู้อื่นในกลุ่ม การรู้จักทำความเคารพ การขอบคุณ และเข้าใจผู้อื่น ตลอดจนการเข้าใจมารยาททางสังคม

4. ด้านการเข้าใจภาษา (Receptive Language: RL) หมายถึง ความสามารถในการรับรู้ จดจำ และเข้าใจในภาษาและความหมายของภาษาได้ในระดับที่เหมาะสมตามช่วงวัย เช่น การเข้าใจในการสื่อสารของผู้อื่น สามารถแยกความแตกต่างของเสียงได้ สามารถจำและเชื่อมโยงสิ่งที่ได้ยินได้ สามารถเข้าใจและทำตามได้เมื่อมีการใช้คำสั่งหรือบอกให้ทำสิ่งต่างๆ ไปจนถึงขั้นของการอ่านออกเขียนได้ รู้และเข้าใจสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ปรากฏอยู่รอบตัว เป็นต้น

5. ด้านการใช้ภาษา (Expressive Language: EL) หมายถึง การแสดงออกทางภาษา การพูด การสนทนา หรือการโต้ตอบของเด็ก เช่น การสื่อหรือแสดงออกโดยสีหน้า ท่าทางหรือการสัมผัสในรูปแบบต่างๆ การใช้เสียง หรือภาษาพูด สามารถสื่อสารในสิ่งที่ตนเองต้องการให้ผู้อื่นรับรู้ได้

แนวคิดเกี่ยวกับชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการ

แนวคิดที่สำคัญเกี่ยวกับชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการ มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีโดยบูรณาการทฤษฎีการเรียนรู้ของเพียเจต์ (Piaget) และทฤษฎีวุฒิภาวะของกิเซล (Gesell) ซึ่งเกี่ยวข้องกับรูปแบบของลำดับขั้นพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กในแต่ละช่วงวัย และผสมผสานการให้ความรู้และเสริมสร้างพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กวัย 3-5 ปี ทั้ง 5 ด้าน โดยการนำรูปแบบของขั้นพัฒนาการเด็กของทั้งสองทฤษฎีมาบูรณาการร่วมกับหลักการส่งเสริมพัฒนาการตามคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) ของกระทรวงสาธารณสุข (Department of children and youth, 2016) เพื่อเป็นแนวทางให้แก่ผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการอันมีพื้นฐานของทฤษฎีทางด้านพัฒนาการ

เด็กมารองรับ รูปแบบของการดำเนินกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการ พัฒนาและคัดเลือกจากแนวคิดของแฮร์ริส (Harris, 1985 as cited in Laowreandee, 2013, pp.16-8) มุ่งเน้นการเสริมสร้างองค์ความรู้และการส่งเสริมในระดับพฤติกรรมในเชิงปฏิบัติ โดยกิจกรรมที่ถูกนำมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็กในครั้งนี้ ประกอบด้วย การบรรยาย (Lecturing) โดยใช้สื่อประกอบ การอภิปราย (Discussing) การสาธิต (Demonstrating) การเขียน (Writing) การปฏิบัติ (Action) การจัดทำเครื่องมือและข้อทดสอบ (Instrumenting and testing) และการสังเกต (Observing) ซึ่งประกอบด้วย 8 กิจกรรม ซึ่งใช้เวลาในการจัดกิจกรรม ครั้งละ 60 นาที โดยทุกกิจกรรมมีขั้นตอน 3 ขั้น ได้แก่ ขั้นนำ ขั้นดำเนินการ และขั้นสรุปผล

ชุดกิจกรรมสารสนเทศเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก

ชุดกิจกรรมสารสนเทศเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กชุดความรู้ในรูปแบบข้อความ รูปภาพ และสื่อวีดิทัศน์เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัยทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อใหญ่ พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กและสติปัญญา พัฒนาการด้านการช่วยเหลือตนเองและสังคม พัฒนาการด้านการเข้าใจภาษา และพัฒนาการด้านการใช้ภาษา ตามคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) ของกระทรวงสาธารณสุข (Ministry of public health, 2018) ประกอบด้วย 8 กิจกรรม ซึ่งใช้เวลาในการจัดกิจกรรม ครั้งละ 60 นาที โดยทุกกิจกรรมมีขั้นตอน 3 ขั้น ได้แก่ ขั้นนำ ขั้นดำเนินการ และขั้นสรุปผล

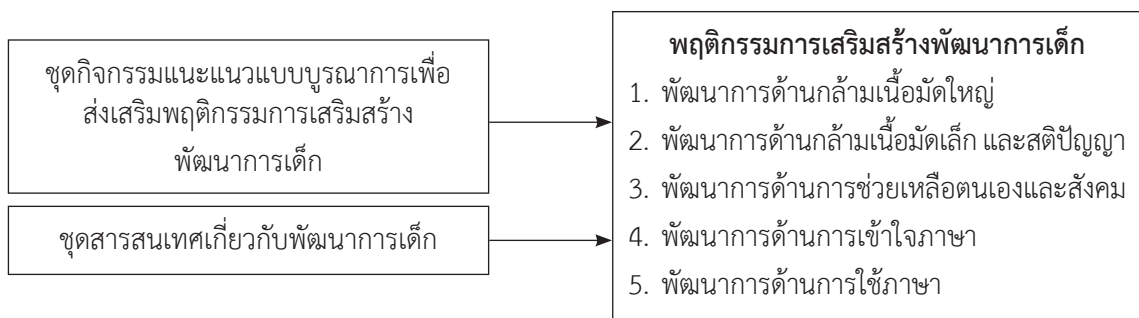
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยสำคัญ ที่เกี่ยวข้องพัฒนาการเด็กปฐมวัย อาทิ งานวิจัยของ Horadal (2017) ที่ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย โดยระบุว่า

แนวทางการส่งเสริมและพัฒนากิจการเด็กควรเปิดโอกาสให้พ่อแม่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งนี้กิจกรรมควรจัดให้ครอบคลุมทั้งด้านสุขภาพอนามัย การใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ และกล้ามเนื้อมัดเล็ก โดยเลือกกิจกรรมและสื่ออุปกรณ์ที่หลากหลาย เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Bhulpat (2016) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความรู้และการปฏิบัติของผู้ดูแลเด็กเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โดยระบุว่าพัฒนาการเด็กปฐมวัยให้เติบโตไปเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ สมบูรณ์พร้อมทั้งสติปัญญาและใจผู้ที่ทำงานกับเด็กปฐมวัย

จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย และควรจัดโปรแกรมการอบรมแก่ผู้ดูแลเด็กเพื่อพัฒนาความรู้และการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ทั้ง 5 ด้าน รวมถึงงานวิจัยของ Ikunyua (2012) ที่ทำการศึกษาผลกระทบของการมีส่วนร่วมในการเลี้ยงดูเด็กที่มีต่อการปฏิสัมพันธ์กับเด็ก โดยเสนอว่า ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมมากขึ้นในกิจกรรมการเรียนรู้ในชีวิตประจำวันของบุตรหลานของตนเพื่อเสริมสร้างการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กในการศึกษาปฐมวัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานการวิจัย

1. ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็ก ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็กสูงกว่าก่อนการทดลอง
2. ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็กกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็กสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Quasi – Experimental Research) ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัย Nonequivalent control group pretest - posttest design (Christensen, 1985, p. 185) ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีการวัดคะแนนของทั้งสองกลุ่มในก่อน (pre-test) และหลังการทดลอง (post-test) ซึ่งทั้งสองกลุ่มจะได้รับการจัดกระทำแตกต่างกัน ทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นอนุบาลที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าโรงเรียนเทศบาล 2 (วัดป่ายาง) อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการ

ศึกษา 2561 เฉพาะชาวไทย เก็บข้อมูลในขั้นแรกจากการประเมินโดยใช้แบบวัดจากคู่มือการเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) เพื่อคัดกรองผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นอนุบาลที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าออกจากกลุ่มปกติ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 138 คน จากผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นอนุบาลทั้งหมด 220 คนทำการคัดเลือกผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นอนุบาล จำนวน 65 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง จำนวน 33 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 32 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก โดยในกลุ่มทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็ก และในกลุ่มควบคุมใช้ชุดสารสนเทศเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก และแบบวัดพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็กมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6-0.8 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.2-0.7 และมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .92 ซึ่งใช้สำหรับเก็บข้อมูลจากการประเมินผู้ปกครองเด็กอนุบาลที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าจำนวน 2 ครั้ง คือ ก่อนและหลังการทำการกิจกรรม (pre- test and post-test) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่

ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ dependent t-test และ Independent t-test กำหนดค่าการยอมรับทางสถิติไว้ที่ .05

ผลการวิจัย

1. การเปรียบเทียบเปรียบเทียบผลของพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็กของกลุ่มทดลองในระยะก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็ก

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มทดลองในระยะก่อนการทดลองและระยะหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็กแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า ภายหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็กเท่ากับ 3.71 ($SD = .36$) ซึ่งสูงกว่าในระยะก่อนการทดลองที่มีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็กเท่ากับ 3.51 ($SD = .31$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1

การเปรียบเทียบผลของคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็กของกลุ่มทดลองในระยะก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็ก

กลุ่มทดลอง	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>	<i>t</i>	<i>p</i> -value
ระยะหลังการทดลอง	33	3.71	.36	3.54*	.00
ระยะก่อนการทดลอง	33	3.51	.31		

* คำนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2. การเปรียบเทียบผลของพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็กของกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กและกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดสารสนเทศ

เกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก

ผลการวิจัย พบว่า ระยะหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็กแตกต่างกับกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า ภายหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมกรรมการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กเท่ากับ 3.71 ($SD = .36$) ซึ่งสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่มีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรม

การเสริมสร้างพัฒนาการเด็กเท่ากับ 3.52 ($SD = .41$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2 ที่ได้ตั้งไว้ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2

การเปรียบเทียบผลคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมกรรมการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กของกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการเสริมสร้างพัฒนาการเด็ก และกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดสารสนเทศเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กในระยะหลังการทดลอง

กลุ่มทดลอง	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>	<i>t</i>	<i>p</i> -value
กลุ่มทดลอง	33	3.71	.36	2.01*	.04
กลุ่มควบคุม	32	3.52	.41		

* คำนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยในสมมุติฐานที่ 1 พบว่า กลุ่มทดลองในระยะก่อนการทดลองและระยะหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมกรรมการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า ภายหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมกรรมการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กเท่ากับ 3.71 ($SD = .36$) ซึ่งสูงกว่าในระยะก่อนการทดลองที่มีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมกรรมการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กเท่ากับ 3.51 ($SD = .31$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้

โดยผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ เนื่องจาก ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีการดำเนินการโดยใช้เทคนิคการให้ความรู้และเสริมสร้างพฤติกรรมเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กทั้ง 5 ด้าน ด้วยวิธีการหลากหลายรูปแบบ ประกอบด้วย การอธิบายโดยใช้หนังสือ การใช้สื่อในการอธิบายแบบสไลด์ (Power point) การใช้สื่อวีดิทัศน์ การฝึกปฏิบัติ

ในสถานการณ์จำลอง และการปฏิบัติจริง ซึ่งมีหลักการในการมุ่งเน้นการเรียนรู้โดยสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการสร้างประสบการณ์ให้เกิดขึ้นในเชิงพฤติกรรมผ่านกระบวนการคิดและการแสวงหาความรู้ควบคู่ไปกับการปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดการค้นพบองค์ความรู้ ประสบการณ์ และพฤติกรรมใหม่ๆ ด้วยตนเอง โดยมีเป้าหมายเพื่อการส่งเสริมความรู้รอบด้าน ดังนั้นจึงทำให้ภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวกลุ่มทดลองมีความรู้และการเสริมสร้างพฤติกรรมเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กเพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของ Harris (1985 as cited in Laowreandee, 2013) ที่นำเสนอเกี่ยวกับการถ่ายทอดความรู้ผ่านกิจกรรมที่มีความหลากหลายจะช่วยสร้างความน่าสนใจในการดำเนินกิจกรรม และช่วยสร้างองค์ความรู้ได้อย่างหลากหลายและครอบคลุมรอบด้าน และสอดคล้องกับแนวคิดของ Athikiat and Santhuenkaew (2017) ที่นำเสนอเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากการทำกิจกรรม

การให้ความรู้ ที่ควรประกอบด้วย การสร้างความชัดเจน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน การสร้างความคิดใหม่ ๆ จากการอภิปรายร่วมกัน เพื่อให้เกิดความคิดและสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ขึ้น ตลอดจนการนำความคิดและความรู้ที่ได้ไปใช้จริง ดังนั้น การดำเนินการให้ความรู้ตามแนวทางและหลักการของชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก จะช่วยเสริมสร้างความรู้ ประสบการณ์ให้เพิ่มขึ้นได้ ตลอดจนเป็นแนวทางสำหรับผู้ปกครองในการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการดูแลเลี้ยงดูบุตรหลานและส่งเสริมพัฒนาการของบุตรหลานได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการต่อไป

จากผลการวิจัยในสมมุติฐานที่ 2 พบว่า ระยะหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กแตกต่างกับกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า ภายหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กเท่ากับ 3.71 ($SD = .36$) ซึ่งสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่มีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กเท่ากับ 3.52 ($SD = .41$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2 ที่ได้ตั้งไว้

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ เนื่องจาก ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กที่ใช้กับกลุ่มทดลองนั้น เป็นการบูรณาการกิจกรรมการให้ความรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งนอกเหนือจากการให้ความรู้ในลักษณะของการสอนและอธิบายแล้ว ยังมีการเปิดโอกาสให้มีการสอบถาม ร่วมกันคิดวิเคราะห์ อภิปราย และแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะร่วมกันในกลุ่ม ซึ่งถือเป็นกิจกรรมที่มีการสื่อสารหลายทาง ทำให้ผู้ปกครองได้รับความรู้ได้โดยละเอียด ในขณะที่การใช้ชุดสารสนเทศเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กในกลุ่มควบคุมนั้น เป็นการให้ความรู้ในรูปแบบของการสอนผ่านสื่อวีดิทัศน์เพียงอย่างเดียว ซึ่งแม้ว่าจะทำให้

ผู้ปกครองมีความเข้าใจและก่อให้เกิดองค์ความรู้ได้เช่นเดียวกัน แต่ถือเป็นการสื่อสารทางเดียว ซึ่งอาจส่งผลให้กลุ่มควบคุมจดจำรายละเอียดต่างๆ ของความรู้ได้ในระดับที่น้อยกว่า เนื่องจากเป็นการเรียนรู้และสรุปผลด้วยตนเอง ดังนั้น ในทางปฏิบัติ การใช้กิจกรรมที่บูรณาการทั้งการให้ความรู้ ประสบการณ์ และการเสริมสร้างพฤติกรรมด้วยการปฏิบัติจริงจึงมีประสิทธิภาพในการให้ความรู้โดยละเอียดและครอบคลุมได้มากกว่าในหลากหลายมิติ

ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chorsungnern (2013) ที่ศึกษาการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย โดยพบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เน้นการสืบเสาะหลังการทดลองมีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เน้นการสืบเสาะหลังการทดลองมีความสามารถในการแสวงหาความรู้สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ระดับนัยสำคัญทาง สถิติ .01 จึงสามารถสรุปได้ว่า การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก เป็นกิจกรรมที่สามารถนำไปใช้เพื่อส่งเสริมความรู้อย่างเห็นผล มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล กล่าวคือ บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินกิจกรรมได้อย่างชัดเจนนั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการ

เสริมสร้างพัฒนาการเด็ก มีผลต่อพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็กที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น บุคลากรทางการศึกษา หน่วยงานทางด้านสาธารณสุข หรือผู้ที่สนใจสามารถนำชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการไปใช้ในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกัน หรือนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทอื่นๆ ได้เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัย หรือองค์ความรู้ในแขนงวิชาอื่นๆ ต่อไปตามความเหมาะสม

1.2 จากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ความรู้และพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็กสามารถพัฒนาและฝึกฝนได้ และควรทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ดังนั้น หน่วยงานทางการศึกษาหรือสาธารณสุขจึงควรมีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ โดยบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน เพื่อให้การส่งเสริมความรู้และพฤติกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็กดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ครบวงจร และครอบคลุมทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว รวมถึง

เป็นการขยายฐานความรู้จากระดับบุคคลไปสู่ระดับชุมชน อันจะส่งผลให้การส่งเสริมพัฒนาการเด็กประสบความสำเร็จได้ต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยเพื่อทดลองซ้ำอีกครั้ง โดยใช้ชุดกิจกรรมเดิม หรือใช้ชุดกิจกรรมรูปแบบอื่นๆ เช่น อาจเน้นไปที่กิจกรรมที่เป็นการทดสอบทักษะของพัฒนาการเด็กทั้ง 5 ด้าน

2.2 ควรทำการศึกษาวิจัยกับกลุ่มครูผู้ดูแลเด็กเพิ่มเติม เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ให้ครบในทุกกลุ่มที่มีความเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

2.3 ควรมีการสำรวจความคิดเห็นรวมถึงความต้องการของผู้ปกครองเพิ่มเติมเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการวางแผนทางการออกแบบการวิจัยเพื่อส่งเสริมพัฒนาการ

References

- Athikiat, K., & Santhuenkaew, T. (2017). *Modern Teaching and New Technique of New Teaching*. Retrieved from egis.skru.ac.th/RegisWeb/webpage/addnews/data/2017-07-24_078.pdf. [In Thai]
- Ayele, M. (2014). *Developmental Delays among Infants and Young Children in Addis Ababa: Screening, Risk Factors and Intervention*, (Doctoral Dissertation). Addis Ababa University.
- Berk, L. E. (2003). *Child development* (6th ed.). Boston: Pearson Education.
- Bhulpat, C. (2016). *Caregivers' Knowledge and Practice of Developmentally Appropriate Practice for Young Children*. An Article of Early Child Education 2001-2014. Bangkok: Institute of academic development (IAD). [In Thai]
- Chorsungnern, N. (2013). The Development of Experiential Learning Management Strategy Emphasizing on Inquiry to Enhance Reasoning Thinking and Knowledge Acquisition Abilities of Preschool children. *Graduate Studies Journal*, 10(51), 53-66. [In Thai]
- Dangchot, J. (2015). *An Application of Contemplative Education Process and Social Media Network for Enriching Knowledge and Skills Needed for Parent on Child Development of Private Kindergarten Schools in Nonthaburi Province*. A thesis of doctor of education, Department of education management, Dhurakij Pundit University. [In Thai]
- Department of children and youth. (2016). *Child and Youth Development in 2016*. Bangkok: Department of children and youth. [In Thai]
- Eamkijarn, P. (2014). *Early Childhood Development Root of Life*. Nonthaburi: Sahamitr Printing. [In Thai]
- Education division of Tessaban Tambon-Maesai. (2015). *Self-Report in 2015 (Wat Payang School)*. Bangkok: Department of local administration, Ministry of interior. [In Thai]
- Horadal, A. (2017). Guideline for Development of Physical Developmental Promotion in Early Childhood. *Education of Sukhothai Thammathirat Open University Journal*, 10(1), 100-112. [In Thai]
- Ikunyua, G.A. (2012). *Impact of Parental Involvement In Early Childhood Education on Children's Socialization in Tigania North Division, Tigania East District Preschool*. Research Project of Master Education in Early Childhood Education, Department of Educational Communication and Technology, University of Nairobi. [In Thai]
- Jaichaiyapum, C. (2017). *The Development of Language Skills in Early Childhood Children with Cooperative Learning of Parents Associated with the Police Patrol School, Loei Province*. Research report of faculty of education, Rajabhat Suan Dusit University. [In Thai]

- Jewpattanakun, P. (2016). *The Development of Early Child Development Screening Test*. Research grant of Rajabhat Songkla University. [In Thai]
- Kesselring, T. (2009). *The Cambridge Companion to PIAGET*. Edited by Ulrich Müller, Jeremy I.M. Carpendale, Leslie Smith. London: Cambridge University.
- Laowreandee, W. (2013). *Instructional Supervision and Profession Development Coaching: Theory of Strategy to Practice*. (12nd ed.). Nakhon Pathom: Silpakorn University. [In Thai]
- Lohstienkit, P. (2015). *Thai Early Childhood Development*. Nonthaburi: Department of health, Ministry of public health. [In Thai]
- Ministry of public health. (2018). *The Operational Guidelines of Early Child Development Screening 5 Life-Stages (9 18 30 42 and 60 Months) "A Week of Early Child Development Screening Campaign in Fiscal-Year of 2018" Between 9-13 July 2018*. Nonthaburi: Bureau of health promotion, Ministry of public health. [In Thai]
- Nakunsong, T., Jangharn, S., Agkatus, P., Ekkapim, S., & Khechornphak, B. (2010). Development of a Teaching Model for Child Care Centers under Local Government Organization: Practices of Local Wisdom. *Rajabhat Maha Sarakham University Journal; RMU.J.*, 4(1), 77-88. [In Thai]
- Nortaow, N., Chamnonchit, K. & Waenthong, A. (2017). *Knowledge Promotion toward Early Childhood Parent*. Research grant of Rajabhat Suan Dusit University. [In Thai]
- Quality learning foundation. (2012). *The Situation of Delayed Development 1 in 3 of Early Childhood Founded*. Retrieve from <http://www.qlf.or.th/Mobile/Details?contentId=812>. [In Thai]
- Sangpum, M. (2008). *The Develop a Learning Activity Package for Muslim Caregivers in Promoting the Nutritional Status for Preschool Children in Pattani Province*. A thesis of master of research and health system development, Faculty of Nurse, Prince of Songkla University. [In Thai]
- Tapruk, S., Mukdakaseam, P., Seubnuch, J., & Jaturapornpoem, J. (2014). *The Study of Caregivers and Community Participation about Childcare Factors to Promotion of Child Growth and Development on the Regional Health Promotion Centers 4 and 5*. Nonthaburi: Department of health, Ministry of public health. [In Thai]